

VÁROSFELJÖDÉS A KÖZÉPKORI MAGYAR KIRÁLYSÁGBAN
PÁRHUZAMOS VÁROS(ÉLET)RAJZOK: BUDA–PÉCS–DEBRECEN

BTTRGT701DMA *Várostörténet és a városi társadalom története* szeminárium

Oktató: Árvai Tünde, egyetemi tanársegéd (arvai.tundi@gmail.com)

DE BTK TI [Egyetemes Történeti nem önálló Tanszék](#)

Kedd 10:00–11:50, 305. terem

1. 2021. február 9. – KURZUSMEGBESZÉLÉS, REFERÁTUMTÉMÁK KIOSZTÁSA

2. 2021. február 16. – A VÁROSKUTATÁS HELYZETE. FOGALOMHASZNÁLAT

Szende Katalin: [Városkutatás és rezidencia-kutatás](#). Európai helyzetkép és magyar eredmények. In: *Urbs – Magyar várostörténeti évkönyv* 7. Bp., 2012. 11–44.

Ladányi Erzsébet: *Libera villa, civitas, oppidum*. Terminológiai kérdések a magyar városfejlődésben. *Történelmi Szemle* 23. (1980) 450–477.

Ladányi Erzsébet: Az oppidum fogalom használata a középkori Magyarországon. Az oppidumok jogélete. *Levéltári Szemle* 42. (1992) 3–12.

Kubinyi András: [Városhálózat a késő középkori Kárpát-medencében](#). *Történelmi Szemle* 46. (2004) 12–22.

Kubinyi András: [Szabad királyi város – királyi szabad város](#). *Urbs I. Várostörténeti évkönyv* 2006. 51–61.

Bak Borbála: Magyarország történeti topográfiája. A honfoglalástól 1950-ig. Bp., 2003.

MTE BTK TTI Magyar Várostörténeti Atlasz projekt [honlapja](#)

3. 2021. február 23. – NÉPEK, NÉPMOZGÁSOK A KÁRPÁT-MEDENCÉBEN A KÖZÉPKORBAN

Kristó Gyula: *Nem magyar népek a középkori Magyarországon*. Bp., 2003.

Glatz Ferenc: *Magyarok a Kárpát-medencében*. *História Könyvek*. Bp., 1988.

Fügedi Erik: A befogadó: a középkori magyar királyság. In: *Uő: Kolduló barátok, polgárok, nemesek. Tanulmányok a magyar középkorról*. Bp., 1981. 398–418.

Szabó István: Magyarország népessége az 1330-as évek és az 1526-os évek között. In: Kovacsics József szerk.: *Magyarország történeti demográfiája*. Bp., 1963. 63–113.

Mályusz Elemér: A magyarság és a városi élet a középkorban. *Századok* 78. (1944) 36–62.

4. 2021. március 2. – AZ ÁRPÁD-KORI VÁROSFELJÖDÉS

Hóman Bálint: *A magyar városok az Árpádok korában*. Bp., 1908. (Reprint, 2005.)

Fügedi Erik: *Városok kialakulása Magyarországon*. In: *Uő: Kolduló barátok, polgárok, nemesek. Tanulmányok a magyar középkorról*. Bp., 1981. 311–335.

Szűcs Jenő: *Az utolsó Árpádok*. Bp., 1993. 50–61, 223–276.

Kristó Gyula: *Magyarország története 895–1301*. Bp., 2003. 159–160, 187–190, 232–233, 235–236, 249–252, 254–255.

Szende Katalin: A magyar városok kiváltságolásának kezdetei. In: Bárány Attila, Papp Klára, Szálkai Tamás szerk.: [Debrecen város 650 éves](#). *Várostörténeti tanulmányok*. Debrecen, 2011. 32–56.

5. 2021. március 9. – VEGYESHÁZI KIRÁLYAINK VÁROSPOLITIKÁJA

Engel Pál, Kristó Gyula, Kubinyi András: *Magyarország története 1301–1526*. Bp., 2005. 93–97, 112–116, 175–184, 228–230, 280–298, 316–320.

Fügedi Erik: *Mezővárosaink kialakulása a XIV. században*. In: *Uő: Kolduló barátok, polgárok, nemesek. Tanulmányok a magyar középkorról*. Bp., 1981. 336–363.

Bácskai Vera: *Magyar mezővárosok a XV. században. Értekezések a történeti tudományok köréből. Új sorozat*, 37. Bp., 1965.

Csukovits Enikő: A késő középkori városhálózat a kortársak szemével. In: Garda Dezső szerk. *A mezővárostól a rendezett tanácsú városig*. Csíkszereda, 2011. 9–30.

Mályusz Elemér: *Zsigmond király uralma Magyarországon*. Bp., 1984.

6. 2021. március 16. – A VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT

Lakatos Bálint: Mezővárosi és falusi önkormányzati testületek Magyarországon a késő középkorban. Századok 148. (2014) 495–530.

Kubinyi András: [A magyarországi városok országrendiségének kérdéséhez](#). (Különös tekintettel az 1458–1526 közötti időre.) Tanulmányok Budapest múltjából XXI. Bp., 1979. 7–46.

Csukovits Enikő: Bűn és büntetés a középkori városi gyakorlatban. In: Csukovits Enikő, Lengyel Tünde szerk.: Bártfától Pozsonyig. Városok a 13–17. században. Társadalom– és Művelődéstörténeti Tanulmányok 35. Bp., 2005. 199–222.

Szende Katalin: A magyar városi írásbeliség kezdetei In: Bárány Attila, Dreska Gábor, Szovák Kornél szerk.: Arcana tabularii. Tanulmányok Solymosi László tiszteletére I. kötet. Bp.–Debrecen, 2014. 435–458.

7. 2021. március 23. – VÁROS–IPAR–KERESKEDELEM

Kubinyi András: Városfejlődés és vásárhálózat a középkori Alföldön és az Alföld szélén. Dél-Alföldi évszázadok 14. Szeged, 2000.

Szűcs Jenő: Városok és kézművesség a XV. századi Magyarországon. Budapest, 1955.

Weisz Boglárka: Vásárok és lerakatok a középkori magyar királyságban. Bp., 2012.

8. 2021. március 30. – A VÁROS LAKÓI

Fügedi Erik: Koldulórendek és városfejlődés Magyarországon. In: Uó: Kolduló barátok, polgárok, nemesek. Tanulmányok a magyar középkorról. Bp., 1981. 57–88.

Szende Katalin: Otthon a városban. Társadalom és anyagi kultúra a középkori Sopronban, Pozsonyban és Eperjesen. Társadalom és művelődéstörténeti tanulmányok 32. Bp., 2004.

2021. április 6. – TAVASZI SZÜNET

9. 2021. április 13. – BUDA

Kubinyi András: Budapest története a későbbi középkorban Buda elestéig, 1541-ig. In: Gerevich László szerk.: Budapest története II. Bp., 1973. 9–240.

Kubinyi András: [Tanulmányok Budapest középkori történetéről I.](#) - Várostörténeti tanulmányok 10. Bp., 2009. 217–269.

Zolnay László: Ünnepek és hétköznap a középkori Budán. Bp., 1975.

10. 2021. április 20. – PÉCS

Fedeles Tamás: „Eztán Pécs tűnik szemünkbe” A város középkori históriája 1009–1526. Pécs, 2011.

Petrovics István: A középkori Pécs polgárai. In: Font Márta szerk.: Pécs szerepe a Mohács előtti Magyarországon. Tanulmányok Pécs történetéből 9. Pécs, 2001. 163–196.

11. 2021. április 27. – DEBRECEN

Orosz István: A fönix és a bárány városa. Tanulmányok Debrecen múltjából. Debrecen, 2015. 15–44.

Solymosi László: Debrecen 1361. évi kiváltságlevele. In: Bárány Attila, Papp Klára, Szálkai Tamás szerk.: [Debrecen város 650 éves](#). Várostörténeti tanulmányok. Debrecen, 2011. 9–23.

Gazdag István: [Debrecen város történeti kronológiája I.](#) HBmLÉ 11. (1984) 185–196.

12. 2021. május 4. – ZÁRTHELYI DOLGOZAT

13. 2021. május 11. – FÉLÉV ÉRTÉKELÉSE, JEGYOSZTÁS

Kurzus teljesítésének feltétele: órai jelenlét, aktív órai munka, referátum, zárthelyi dolgozat.